

work), incompetent; अपर्याप्तं तदस्माकं बलं भीष्माभिरक्षितं Bg. 1. 30.

अपर्याप्तिः *f.* Insufficiency; अमात्य-भूविसेरात्मजैस्त्वपर्याप्तिर्बहुमानस्य Māl. 1.

अपर्याय *a.* Without order. — *v.* Want of order or method.

अपर्युषित *a.* Not standing overnight, fresh, new (as a flower); not standing over till the next day; *प्रतिज्ञे मारुतौ Ve. 6.

अपर्यन्त *a.* Without a joint. — *m.* 1 No joint or point of conjunction. — 2 A day which is not a पर्वन् i.e. not the proper time or season (the Parva days being अमावास्या, पूर्णिमा, अष्टमी, चतुर्दशी &c.); अपर्यन्ति ग्रहकलुषेभ्युमंडला विभावरी कपय कथं भविष्यति M. 4. 15. — *Comp.* — दंडः a sort of sugar-cane.

अपल *a.* Without flesh (पलशून्य). — लं A pin or bolt.

अपलप 1 P. 1 To deny, disown; राजद्वेषमपलपिते Kull. on Ms. 8. 400; refuse; शतमपलपति P. I. 3. 44 Sk. — 2 To conceal, hide. — 3 To detract from, slander. — *Caus.* To outwit, overreach, deceive; अपलापयमानस्य शत्रुस्तस्याभवन्मतिः Bk. 8. 44.

अपलपनं, अपलापः 1 Concealing, hiding; कृततिग्मशुतिर्मंडलापलापैः Si. 20. 28. — 2 Concealment or denial of knowledge, evasion; न हि प्रत्यक्षसिद्धस्यापलापः कर्तुं शक्यते S.B. — 3 Detraction, concealment of truth, thoughts, feelings &c.; उन्मुखदर्शनापलपनैः पिडार्थमायस्यतः Mu. 3. 14. — 4 Affection, regard. — 5 (In medicine) The part between the shoulder and the ribs. — *Comp.* — दंडः (in law) a fine laid on one who denies the charge on which he is convicted.

अपलापिन् *a.* One who denies, disowns, hides, conceals &c.; concealing; जयंति महतां संस्तुतापलापिन्यः कल्याणिन्यो नीतयः Māl. 10; साधारणस्यापलापिन् Y. 2. 236.

अपलापिका [लापिका पर्यायेण इच्छा, तद्विपरीता इच्छा] Excessive thirst or desire (अतिशयलालसा); (अपलापिका is sometimes used in the same sense, but regarded as an incorrect word).

अपलापित्, लापुक *a.* 1 Thirsty (P. III. 2. 144.). — 2 Free from thirst or desire; प्रलापिनो भविष्यंति कदा न्वेतेऽपलापुकाः Mb.

अपल्यूतं Not cleansing or wash-

ing; यदिदं स्नानवस्त्रं विहितमपल्यूतं कृतं भवति Sat. Br. (क्षारद्रव्यसंयोगादिनाऽधोतं); not cleansed or washed by cleansing substances (as by a washerman).

अपवक्तु *m.* Ved. Speaking away, warning off, averting, preventing.

अपवचनं Speaking ill; Pt. 4.

अपवाचनं Act of speaking away or warning off, removing.

अपवद् 1 U. 1 To revile, abuse, censure, reproach; परानमी यदपवदंत आत्मनः Si. 17. 19; नार्तोऽप्यपवदं हिमान् Ms. 4. 236; स्व पुत्रं अपवदंति ते वा P. I. 3. 77. Sk. (क्रियाफलस्य कर्तृगामित्वे योतिरे वा स्यात्); नृभ्योऽपवदमानस्य Bk. 8. 45 reviling or abusing men. — 2 To disown, deny (A.); न्यायमपवदते P. I. 3. 73 Sk. — 3 To argue out, refute, contradict; अपवदेयुस्तानि तिहासैः पुरातनैः Y. 3. 7. — *Caus.* 1 To blame, censure. — 2 To oppose or contradict as unadvisable.

अपवादः 1 Censuring, reviling, censure, reproach, blame, abuse; आस्ता-तापवादभिन्नमर्याद U. 5; लोकापवादो बलवान्मतो मे R. 14. 40; लोकापवादाश्च Bh. 2. 62; scandal, evil report; चिरकालान्मया श्रुतस्तवापवादः Pt. 1; Ki. 11. 25, 14. 12; Mk. 9. 3; U. 1; Pt. 4; Y. 2. 207; देव्यामपि हि वैदेह्यां सापवादो यतो जनः U. 1. 6 spreading or indulging in scandals about; न केवलमन्याहितं सापवादमपि U. 2; सापवादं censuringly Māl. 9. — 2 An exception, a special rule that restricts or sets aside a general rule (opp. उत्सर्गः); मा हिंस्यात्सर्वभूतानि इति उत्सर्गः; वायव्यं धेतमालभेत इत्यपवादः; अपवादैरिवोत्सर्गाः कृतव्यावृत्तयः परैः Ku. 2. 27; R. 15. 7; *प्रत्ययः exceptional suffix; स्थूलं a case for a special rule. — 3 An order, command; ततोऽपवादेन पताकिनीपतेश्चाल निर्हादवती महाचमूः Ki. 14. 27. — 4 Refutation; (in Vedānta phil.) refutation as of a wrong imputation or belief; रज्जु-विवर्तस्य सर्पस्य रज्जुमात्रत्ववत्, वस्तुभूतब्रह्मणो विवर्तस्य प्रपञ्चदेः वस्तुभूतरूपतौपदेशः अपवादः Tv. ; अध्यारोपापवादाभ्यां वस्तुतत्त्व-विनिश्चयः Vedānta; hence also, a means of refutation. — 5 Confidence, trust. — 6 Love; familiarity. — 7 A small bell or other instrument sounded to decoy deer; मधुकरैरपवाद-करैरिव Si. 6. 9; (*करैः=आधैः, अपवादं मृगवचनाय घंटदिकुत्सितवायुं कुर्वति तैः Malli.) *अपवादक, अपवादिन् *a.* 1 Blaming,

censuring, reviling, traducing, defaming; मृगयापवादिना माठन्येन S. 2. — 2 Opposing; contradicting, excepting, setting aside, excluding.

अपवन *a.* Without wind or air, sheltered from wind. — न [अपकुटं कुत्रिमत्वात्स्वल्पत्वाच्च वने] A grove, a garden or park planted near a town.

अपवरक, -वारक } See under अप-
अपवर्ग &c. }
अपवर्त &c. } वृ, अपवृक्ष-अपवृत्.

अपवह् 1 P. 1 To carry off or away, bear off or away; अपोवाह च वा-सोऽस्या मारुतः Mb. — 2 To drive away, disperse, dispel, remove, take away; अमी जनस्थानमपोदविघ्नं मत्वा R. 13. 22 freed from obstacles; अधानपो-दार्गलमप्यगारं (प्रविष्टं) 16. 6 the bolts of which were not removed or unchained; तदुच्छिष्टमपोह्य Dk. 133. — 3 To give up, relinquish, leave, abandon, cast off; शमिततापमपोदमही-रजः Si. 6. 33; संभ्रमोऽभवदपोदकर्मणां (क्वितिजां) R. 11. 25; तद्वत्त्वपोदपि-तुराज्यमहाभिषेके (मूर्धनि) 13. 70 thrown away; Dk. 67; दिव्येन शून्यं बलयेन बाहुमपोदनेपथ्यविधिर्दर्श R. 16. 73 before he had commenced his toilet. — 4 To deduct, subtract. — *Caus.* 1 To carry off, remove, carry or draw to a distance, take away; मलयकेतुरपवाहितः Mu. 1. 3; कलत्रं 2; इमां मया सार्धमपवाह्य M. 5; Bk. 8. 86. — 2 To chase or drive away, expel; हतसर्वस्वतया अपवाहितः Dk. 47, 59. — 3 To reduce to powder, pulverize. — 4 To cause to carry the yoke; गामिव नासिकां विद्धापवाहयति Mk. 8.

अपवाहः, -हनं 1 Taking or carrying away, removal; Dk. 41; स्वराष्ट्रं वासवे-द्राजा परदेशापवाहनात् H. 3. v. 1. bearing away men from other countries; See अभिव्यं. — 2 Deduction, subtraction (as of fractions). — 3 N. of a metre.

अपवाह् *a.* One who carries away or removes; Si. 18. 64.

अपोद *p. p.* Carried away, removed &c. See above.

अपवासः [अपमृत्य वासः] Ved. 1

Disappearance, vanishing, retreat. — 2 N. of a plant.

अपविघ्न *a.* Uninjured, un-

interrupted; शतं क्रतूनामपविघ्नमाप सः R. 3. 38.